

Viatges amb la tieta – Graham Greene

Si observem l'atles de la literatura universal ens adonarem que entre les Grans Obres i la Ronya Menyspreable s'estén un territori molt ampli, ocupat per regions vastíssimes com l'Artesania, els Exercicis d'Estil i les Obres Menors que Val la Pena Llegir. Entre aquestes últimes, destaquen per mèrits propis els entreteniments de Graham Greene (1904-1991), com ara *Viatges amb la tieta*, de 1969, que no es pot comparar amb obres del mateix autor com *L'americà tranquil* o *El nostre home a l'Havana*, però que garanteix una lectura divertida i digna.

El narrador de *Viatges amb la tieta* és un empleat de banca que ha viscut de manera avorrida i respectable. A l'enterrament de la seva mare coneix la tieta Augusta, una septuagenària que té una concepció oposada de la vida. Els viatges que emprendran junts i que els portaran a París, Istanbul i a la frontera del Paraguai inclouen malfactors i policies pintorescos com els llibres de Tintin, però també màximes que ens fan pensar més aviat en les comèdies d'Oscar Wilde. Recordem-ne dues que devem a la tieta: “Un robatori innocent de tant en tant no fa mal a ningú, sobretot quan es tracta d'or” i “Sempre he preferit una orgia de tant en tant que no pas adoptar una rutina nocturna”.

Part de la gràcia del llibre es troba en el contrast entre els prejudicis conservadors del nebot i els nous costums de finals dels anys seixanta, que inclouen marihuana i amor lliure: ve a ser com si un majordom victorià ens expliqués les seves impressions del festival de Woodstock. Més enllà de les aventures hilarants i epicúries que corren els protagonistes, *Viatges amb la tieta* admet també una interpretació crítica, fins i tot tràgica. Com el protagonista de *La mort d'Ivan Ílitx*, el narrador s'adona que, tot i haver fet sempre el que considerava que calia fer, la seva vida ha estat un error. Al contrari que el funcionari rus, però, no se n'adona poc abans de morir, sinó que aprofita l'oportunitat que se li ofereix per canviar de rumb. Al capdavant, la tieta Augusta ho suporta tot tret de la debilitat.

Trobo detestable resumir la moralitat dels llibres en una frase, però avui que he trobat una dita que hi encaixa a la perfecció no me'n sé estar: “Dels pecats del piu, Nostre Senyor se'n riu”.